

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Datum 29 juni 2020

Betreft Beantwoording vragen over verbod op streekmarkten

Geachte Voorzitter,

Hierbij zend ik uw Kamer, mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de antwoorden op de vragen van de leden Bromet en Özütok (beiden GroenLinks) naar aanleiding van het bericht van EenVandaag 'Verbod streekmarkten drijft boeren tot wanhoop: Onbegrijpelijk, omdat weekmarkten wél open mogen'.

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

1

Kent u het bericht 'Verbod streekmarkten drijft boeren tot wanhoop: Onbegrijpelijk, omdat weekmarkten wél open mogen'?

Antwoord

Ja.

2

Klopt het dat streekmarkten als evenement worden beschouwd en weekmarkten niet? Zo ja, op grond van welke wettelijke bepalingen of regelgeving is dit het geval? Kunt u specifiek het onderscheid tussen de kwalificatie van beide soorten markten toelichten?

3

Is het risico op verspreiding van het COVID-19 virus op streekmarkten groter dan het verspreidingsrisico op weekmarkten? Zo ja, waar blijkt dit uit?

Antwoord 2 en 3

Bij de maatregelen die genomen zijn om de COVID-19-curve af te vlakken heeft het OMT geadviseerd om evenementen voorlopig te verbieden. De term evenementen is daarbij niet verder uitgewerkt. Het besluit of een streekmarkt een evenement is, is onder normale omstandigheden een gemeentelijk besluit. Gemeenten bepalen daarmee zelf of er voor een dergelijke markt een vergunnings- en meldplicht geldt. In de modelnoodverordening die is opgesteld door het Veiligheidsberaad, in opvolging van de aanwijzing van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) inhoudende een verbod op evenementen, zijn 'markten' als bedoeld in artikel 160, eerste lid, onderdeel g, van de Gemeentewet uitgezonderd van de definitie van evenement en daarmee van het verbod van evenementen dat daarin is geregeld. Met 'markten' wordt volgens de Gemeentewet bedoeld op 'jaarmarkten' of 'gewone marktdagen', waarvoor geen verbod geldt op grond van de noodverordeningen. Andere markten die gericht zijn op vermaak, daaronder begrepen braderieën, zijn volgens de definitie die gehanteerd is in de modelnoodverordening evenementen die wel onder het verbod vallen. Of een streekmarkt binnen deze definitie valt, zal afhankelijk zijn van de concrete omstandigheden en inrichting van die markt en is ter beoordeling van de voorzitter van de veiligheidsregio. Overigens worden streekmarkten die vaker dan incidenteel plaatsvinden vaak aangemerkt als markt in de zin van artikel 160 Gemeentewet.

4

Kunt u zich voorstellen dat veel marktkooplui – vaak regionale boeren – en bezoekers van streekmarkten het vreemd vinden dat weekmarkten wel zijn toegestaan en streekmarkten niet? Zo ja, wat is uw reactie hierop? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Ik kan mij voorstellen dat het verwarrend is. Onder normale omstandigheden is de organisatie van markten een gemeentelijke aangelegenheid en dat maakt dat er lokale verschillen zijn tussen de reikwijdte van de algemene regels, meldings- en vergunningplichten voor markten. Voor de noodzakelijke landelijke voorkoming

van verspreiding van het COVID-19-virus is met de aanwijzingen van de minister van VWS en de noodverordeningen van de voorzitters van de veiligheidsregio's het verbod op evenementen op een hoger niveau dwingend juridisch geregeld, en dat laat minder ruimte voor de gemeentelijke verschillende vergunning- en meldingsstelsels. Voor de reikwijdte van het evenementenverbod is aangeknoopt bij de definitie uit de Gemeentewet die bedoeld is voor de bevoegdheidstoedeling aan het college en hierin is het onderscheid tussen enerzijds jaarmarkten en normale weekmarkten en anderzijds de verschillende soorten streekmarkten niet tot uitdrukking gebracht. De voorzitters van de veiligheidsregio's kunnen bij de uitvoering van hun noodverordening beoordelen of een concrete streekmarkt gezien de omstandigheden van het geval kan worden beschouwd als een normale markt en eventueel daarvoor een ontheffing verlenen, ofwel dat sprake is van een verrichting van vermaak waarvoor het verbod op evenementen het uitgangspunt blijft.

5

Klopt het, zoals uit het bericht naar voren komt, dat het juridisch niet toegestaan is voor gemeenten om nieuwe (of aangepaste) vergunningen te verstrekken zodat bijvoorbeeld een streekmarkt omgezet zou kunnen worden naar een weekmarkt? Zo ja, op grond van welke wettelijke bepalingen of regelgeving is dat momenteel niet toegestaan? Zo nee, bent u bereid om gemeenten actief te wijzen op de mogelijkheid om alsnog nieuwe (of aangepaste) vergunningen te verlenen aan streekmarkten?

Antwoord

Zoals gesteld in de beantwoording op vraag 2 en 3 wordt door de gemeenteraad bepaald of een evenement of markt vergunningplichtig is en worden in de modelnoodverordening of Gemeentewet niet nader onderscheiden. Het college is bevoegd markten in te stellen of te veranderen, en de gemeenteraad kan hierover regels stellen, in het bijzonder over de benodigde vergunningen. Dit kan in de algemene plaatselijke verordening (APV), maar dit kan ook in een specifieke marktverordening. Indien de verordening bepaalt dat een streekmarkt een vergunningplichtig evenement is, kan daar in de vergunningverlening zelf niet van worden afgeweken. Wel staat het gemeenten vrij om binnen de ruimte die de noodverordeningen laten eigen afwegingen te maken met betrekking tot de door het college ingestelde markten. Daarbij kunnen overwegingen als schaal, verwachte aantal bezoekers, aanzuigende werking en beschikbare ruimte een rol spelen.

6

Deelt u de mening dat streekmarkten vaak juist bijdragen aan kringlooplandbouw – een belangrijke pijler van uw beleid – en dat het onwenselijk is dat door de huidige (stringente) regelgeving de korte keten en biologische voedselvoorziening wordt belemmerd? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Ik deel de mening dat streekmarkten bijdragen aan verkoop middels een korte keten en dat draagt bij aan mijn visie op kringlooplandbouw. Dit laat echter onverlet dat op dit moment volksgezondheideisen voorop staan en dat besluiten

over het wel of niet organiseren van streekmarkten bij de gemeenten en/of veiligheidsregio's liggen zoals hierboven beschreven.

7

Bent u bereid om op korte termijn, in overleg met veiligheidsregio's, gemeenten en marktmeesters te bezien hoe streekmarkten met de nodige voorzorgsmaatregelen toch weer toegestaan kunnen worden zodat het voor veel betrokkenen onlogische onderscheid tussen streek- en weekmarkten wordt weggenomen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Het laten doorgaan van een markt is de bevoegdheid van de gemeente. Die is samen met de organisator van de markt (gemeente of een private partij), individuele marktondernemers, de veiligheidsregio én het winkelend publiek verantwoordelijk voor de veiligheid op de markt.